

Երագիր Գարաթւիւնս

ԲՈՂՈՒՆ ԴԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՈՒՍՏՐԻՈՒ. Կայսեր Մանուստաս կրթալը: Գաւազնի պէս
 մի գեւորներ: Կաստանգնուորդի նոր դեպքան մը: Զորաց
 շնորհակալ ֆերդինանդ Մայրս:

ԴՈՂՂԻՆ. Կայսեր Զարն երթալը: Կաստանգնուորդի
 դեպքերը:

ԵՆԳՂԻՆ. Կայսեր զորավարը: Կայսեր զորավարների խա-
 տակցութիւնը: Զնդիւտանի լեզու:

ԻՅԱՂԻՆ. Ս. Քաճաճարայեանի ֆերդինանդի համբողջ: Աւե-
 եւալը:

ԻՌՈՒՍՏՐԻՈՒ. Կաստանգնուորդի դեպքերը:

ՍՈՒՐԵՆԵԱՆ ՅԵՐԻՒԹԻՒՆ. Քաճաճարայեանի խաղաղու-
 թեանի ֆերդինանդը:

ՔՆԱՂՈՍԱՆ. Գաւազնուորդի ֆերդինանդը:

**ՈՒՍՈՒՄԵՆԿԻՆԵ-Ե. ԴԵՆԿՈՒԹԵՆԵՅԵ ԱՏՔՈՒՐ ԿՈՒ-
 ՏԻՆ ԻՌՈՒ. ՊԱՍԵՆԵՐՏԵՐԻ:**

ԱՇԽԱՏԱՆՈՒԹՅԱՆ. Եւրոպայի երեւելի Մայրաքաղաքներ-
 թան ստորագրութիւնը: Բ. Գործը:

ՋՈՒՐԻՍԿՆԻՒԹ. Աշխարհի շրջա մը: Փրեդիկտիւս մեծ
 եւ իրաւաբանի գիտութիւնը:

ԱՐԱՅՐԻՍ

ՎԵՆԵՆԱ. 29 ՕԳՈՍՏՈՍԻ:

ՍԵՆՏՍԻՄՈՆ կայսրն ամենայն 23ին Լաքսենպուր-
 կի ամառանոցէն ներքեւ Մաճաստան գետն, ուր
 15 օրի շափ պիտ'որ մնայ երկրին բանի մը կող-
 մերն ալ պցելութիւն ընելու համար:

— Գաւազնի պէսին կողմնէն արտաքայ կարգի
 գեւորանութեան մայրաքաղաքս խրկուած Իսկուրի
 Ուրբա-Գարբա պէսին ամենայն 23ին հա հասաւ
 եւ նոյն օրն արտաքայ գործող պաշտօնեայ Գալ
 կանին պցելութեան գնայ: Կաստանգնուորդեան
 կողմնէն էր քոֆը գնուորդեան պաշտօնեայ մը
 դրաւեցաւ որ ըստ իր Աստրիայի մէջ կեցած
 ժամանակն իրեն առաջնորդութիւն ընէ: Գնա-
 պանին պաշտօնեան պատճառն, ինչպէս առհասարակ
 կը կարծուի, Եւստրիայի եւ Գաւազնի կա-
 ստանգնութեան մէջ բարեկամական գաղտնակցու-
 թիւն մը հաստատել է: Իսկուրի պէսը քիչ մը
 ժամանակ յիշնա կենալէն ետեւ, դեղ ի Երեզ-
 պուրի ծամբայ ելաւ, ուր մեծախառ կայսեր ներ-
 կայանալով՝ իր իշխանին ընծայ խրկած երկու գե-
 ղեցիկ եւ փառաւոր լեւազնուորդի գորդարուած
 ձիերն անոր մատուց:

— Եւստրիական գաւազնին ինչպէս մայրաքա-
 ղաքն Աւստրիայի լրագրին կը գրեն, որչաճ է
 կաստանգնուորդի մտնուորդի պիտուորդեան գե-
 պան մը խրկել, որորդայէս զնուորդեան գործա-
 ղութիւններն հագալու համար, եւ առ քիտուա-
 նութեան ձիար որորդ գնդարեւ Լեօֆենդալ
 ապիւրդ սահմանել: Լեօֆենդալ գնդարեւն Ե-

րեւելքի մտայ աղիկ տեղեկութիւն ունի եւ վեր-
 քին արեւելեան պատերազմին ժամանակը մնա-
 նաւոր պաշտօնով մը Գաղղիական բանակը խր-
 կուած էր, միանգամայն Եւստրիայի շատ հարուստ
 ընտանեաց մեկուն կը վերադարձի. անոր հա-
 մար իր ընտանութիւնն առհասարակ շատ յարմար
 եւ տեղութեան դիտան վախճանին համաձայն կը
 համարուի:

— Սերքին ժամանակներս կառավարութիւնն
 իր գորայ թիւը շատ պահեցուցած, եւ միայն
 խաղաղական բանակն իր առաջին փիճակին մէջ լինող
 սուած էր: Լինայ զնուորդեան հրամանատարու-
 թեան կողմնէն էր իր հրամանագրով մը նաեւ
 առ լեւազնուորդ 20,000 զօրք պիտ'որ պիտ'ի, եւ
 միայն Բազանայապետական երկիրներուն մէջ գրա-
 նուած գումարտակն առանց պիտ'ի պիտ'որ մնայ:

— Սերքին մէջ գերբնական Մարս արքի-
 դարքն Իտալիական գաւառայ նոր կառավարն, իր
 ամառանոցն հեռ ընդունելու համար մեծամեծ պա-
 տրաստութիւններ կը տեսնուին, եւ, բոլոր քա-
 ղաքը գեղեցիկ կը վարդարուի:

ԳԱՂԳԻՍ

ՄԱՐԻՒՄԵՆՈՐ լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Կա-
 բուլեան կայսրն առ օրերս Եւրոպի քոֆ գրուած
 մեծ բանակը պիտ'որ երթալ եւ ամբողջ Աւստրի-
 ան բանակն հան պիտ'որ մնայ, զորաց ընելու մեծ
 կրթութիւնները տեսնելու համար:

— Փարիզէ ամենայն 23ին կը գրեն: Կաստան-
 գնուորդի վերջին գեղեցիկը կամայ կամայ խա-
 ղաղական կերպարանը մը կ'անուն: Լաստեպայ
 կառավարութիւնը Գր. Գր. վերջին հրաման խր-
 կել որ կարելի եղածին շափ քաղցրութեան մը վա-
 ռուի եւ հաշտութեան ծամբայ բանայ: Կարգին
 կայսեր Օգոստանի մէջ Վուրցիայի եւ Աւստրիայի
 սուած կրաշխարհութեան լուրը բաւական հիմ-
 ունի: Բոլոր կայսրը չէ թէ, ինչպէս առհասարակ
 կը խոսուի, Գաւազնուորդի իշխանութիւններուն
 միանալուն դեմ գնելու խոստում տուած է, այլ
 լուած է որ ամենեւին երկրին վերին տիրոջը (Վուր-
 թեանին) կողմին դեմ ընկնուցը չիլունի:

— Սերքին ժամանակներս Գաղղիայի մէջ մի-
 նամարտութիւնը շատ յաճախուելու սխաւ, եւ շատ
 մարտիկներ կենարեւելին զօհեցին: Միայն Ս. Միլի
 դորդին աշակերաններուն մէջ տարւոյս խեղդեն

միւսէն հիմայ 60էն աւելի միւնամարտութիւն պա-
 տահեցաւ:

ՍԵՂՈՒՍ

ԼՈՒՍՈՒՆ, 27 Օգոստոսի: Զնդիւտանէն հեռ-
 պիտ'եկեալ անպարզ լրագրն պատճառաւ կա-
 ստանգնութիւնն որչաճ որ քաղաքացի գոցքէն
 10,000 հոգի ծառայութեան կանչել, որպէս պի-
 միւս զօրքերը կարող ըլլայ պատերազմին տեղը
 խրկել: Կասեւ խորհրդանոցն առ որչաճան իր հա-
 ւանութիւնը տուաւ:

— Եւստրի 20ին պատգամաւորաց խորհրդեան
 մէջ Լորտ Բայմերդը երկայն խոսակցութեամբ
 մը պաշտօնեայ հնդկական պատասխանութեան գեմ
 լուծած ընկնացքը պաշտօնեայ, եւ պիտուորդայ
 խօսքն անոց դեմ ուղղեց որոնք կառավարու-
 թիւնը վար կը վարեն որ Եւրոպիան բոլորովին
 զօրքէն կը պարուի, եւ զօրքը շոյեմաւով Լորդ-
 կաստան խրկելու անկ առաջտանի նաւով կը
 խրկէ, որով տեղեկութիւն շատ ուշ կը հասնին: Կա-
 ստանգնութիւնն, ըսաւ, կը զանայ խրկուած զօր-
 քերուն անկ քաղաքացի զօրքը պաշտօնի կան-
 չել, եւ անկէ զատ նաեւ, նոր զօրավար ընել:
 Իսկ զօրքը շոյեմաւով շրջելուն պատճառն
 ան է որ, Եւրոպայի շահին շատ վնասակար է իր
 բոլոր մեծ նաւերն երկրիս հեռաւոր մէկ կողմը
 ժողովել, որովհետեւ կրնայ Կաստանգնուորդ
 թեանց մէջ խնդիր մը ծագել, կամ հիմակուած
 քաղաքականութիւնը փոխուել, որով հարկ կ'ըլ-
 լայ մեզի շատով մեծ նաւատորմի մը սոք հանել,
 որն որ կրնի չէ եթէ մեծ մեծ շոյեմանները
 Զնդիւտանէ գտնուին: — Կայ լրագրին նայելով
 նոր ժողովուելու զնդերն 70 փաշա (40,000 ծառ)
 պիտ'որ ըլլան:

— Սերքին լրագրերին Զնդիւտանէն բե-
 լուած լրերն Եւրոպացուց համար շատ դժբախ-
 են: Երկու երեւելի զօրապետներն պիտ'ուն պա-
 նար՝ որն որ Տելիէի առջեւ կեցող գնդին կը
 հրամայէր, եւ Էւրոպան որ Լեօֆենդ' Ուաթի թա-
 գաւորութեան մայրաքաղաքը բնան էր, մեղե-
 կն, առաջինը թանչէ, իսկ երկրորդն ապստամ-
 ներէն տուած վերքէն: Էւրոպանին մտնելէն ետքն
 ապստամբը Լեօֆենդի տիրելու եւ անպիտան զօրքը
 քաղքին գեղեցիկ մէջ քաշուելու ստիպել են:
 Լինայ բոլոր Ուաթի թագաւորութիւնն ապստամ-

բաժնի և Կուսակցութի 8000ի շափ զօրքն ալ տարս. աստիճանի վրայ պարտաւ եւ ինտորէ քաւ զարք ժողովուած են: Ասով աւ քաղաքն ալ Յել- Տիին պէս ապստամբաց գլխաւոր ժողովուածի մ'եղաւ: Լնտանի մէջ առ լուրը շատ պէշ ալ- զեցուցին ըրաւ, որովհետեւ մինչև հիմայ մի- սնն Տիւնի ապստամբաց կեղծոն բլաւով: Անպ- զիացիք կը յուսային որ զանիկայ անկելով բոլոր Տնդիկները կրնան դիւրաւ նստանել: Մտնելէ քոթը լրացին աւ գեղքերը որտանիչէն հոքը կըսէ թէ Անգղիա բոլոր իր գորութիւնն, իր արիւնն ամեն ունիցած միջոցներն եւ իր հարստութիւնը պիտ'որ գոհէ, որպէս զի կարող ըլլայ ապստամբութիւնը շուտով զսպել: Մինչև հիմայ Ահլլոն կողմէն եւ Քենաստանի համար խրհուած զօրքերէն միայն 1500 հոգի հիպիաստան հասան: Անգղիայի լրա- գրաց տուած լուրոն նայելով՝ ապստամբները ձեռքերէն ինկած և բոլորողները զանազան ան- տանելի տանջանքներով կը սպաննեն, մինչև ու- մանց դիտուն կաշին վզին կողմանէ կը կտրեն եւ գեղա ի վեր քաշելով բոլորովին կը հանեն:

Ինչ լրագիրն իբրև հաստատուն տեղէ տուած՝ Տիւնի քաղքին ունեցած զօրութեան եւ պաշտ- պանութեան միջոցներուն վրայ հետեւեալ տե- ղեկութիւնները կը տայ: «Դրեք տարիէ վեր Տիւնի երեւելի պատերազմական քաղաք մ'եղած է. Գառնիւրի ձուլարանին մէջ թափուած թըն- զանօթներն հաս կը պահուին երջնայէս քաղաքի- զարի պատերազմական գործարանաց մէջ շինուած ռազմավթերն (էպիպէ) եւ Եէհրուրի անուանի վառօդանոցին շինած վառօդը բերդին վրայ շա- րուած թնդանօթներէն զտա, Տիւնի իր զինարան- ներուն մէջ ունի 640 18—24 լիտրոց թնդանօթ, որոնք պաշտօնայի եւ հիւսիսային արեւելեան դա- լաանկրուն համար պարտաւորուած էին: Ըստնցմէ զտա 480 (7—8 լիտրոց) զաշտի թնդանօթ. 95 կարճ թնդանօթ եւ 70 հրասանդ (նոթն իշիւ) ամէնը մէկուկ 1300ի մաս: Բնդանօթի դուռը, ուսմը եւ ուրիշ տեսակ ռազմավթեր քաղքին մէջ շատ ատաւ կը պահուին Հնդկաց ռազմակի (Բիշիւ) զօրքն իր քաղքի շրջան համար շատ ան- ուանի է, եւ ամեն թնդանօթներն ալէկ վիճակի մէջ կը գտնուին: Ասոնց վրայ պէտք է աւելցը- նել որ ապստամբութեան ծագած ժամանակը Տիւնի մէջ ամենեւին անգղիացի զօրք չկար եւ միայն հնդիկ ունիակի եւ ծարարագէտ զօրքը քաղաքը կը պահպանէին, ուսկից կրնայ իմացուիլ թէ ինչ պատճառաւ պաշտպանութեան պատրաս- տութիւններն այնպէս կարգաւորեալ կերպով յա- սառ կ'երթան: Ըստնկրուած զայց կրնայ ըլլալ քաղք եւ դժբախտ Գամուր զօրապետին՝ որն որ Խորթի մէջ աղէկ համբաւ մը ստացաւ, իր մա- հուանէն քան մ'որ յատալ Տիւնի քով դրած նամակին խոսքերը: «Քաղ պաշտանակողներու եւ քաղ զօրաց կը հրամայեմ, կը դիւ զօրա- պետն, որոնք իրենց պարտն ազնուական կերպով կը կատարեն, սակայն յայտնի պէտք եմ խոստո- վանիլ որ զիմացս նոր Սեւաստորդ մ'ունիմ»:

Նոգիաստանէն հասած նորոգոյն լուրը մինչև Եռլիսի 30 կը համին: Գաւրուրի մէջ ապրա- տամբը բոլոր անգղիացի զօրքը ջարդեր են, որոնց մէջ նաեւ Ուլիբը հրամանատարը: Գույս զօրա- պետը մեռնող Գամուր զօրապետին տեղ Տիւնի առջև կեցող Անգղիացոց հրամանատարութիւնն տար է: Հակերոյ զօրապետն ապստամբներուն երեք անգամ յարկելով՝ Գամուրը նորէն ետ է տակ: Հնդիկները հիւսիսային արեւմտեան գաւա- աաց մէջ Եւրոպացիներն տնտես կը ջարդեն: Սու- զոգի մէջ նորէն երկու գունդ հնդիկ զօրք, նոյն- պէս Հայտերապատի զօրքն ապստամբեր, բոցց վերջնները նորէն զսպուել են:

Ի Յ Ա Ի Խ Ա

1) ԲԵՆԱՆԱՆԱՆԱՆԱՆ ամնոյս 18ին մեծ վառա- ռարութեան փորձեցաւ մտաւ: Մեծ գուրնն իր պատուոյն համար մեծ գուրհանգէս եւ զեղեցիկ ցոյցանուսող մ'ընել տուաւ, որուն շորս երաւ-

ժըռական գասեր եւ բազմաթիւ զահակիրներ մասնակից եղան: Նորագոյն լրերուն նայելով Բահանայտիան արգէն փորձեցոյցէն ձամբաց ե- լիք է:

— ՂԵՆԱՎԱՅԷՆ Օգոստոսի 22ին կը ծանուցա- նեն: Աս օրերս Մարտիկայէն նեպոլոնոյ նաւա- հանդիսալ հասած երկու շողեւաններ կառավա- րութեան կողմանէ քննուելով՝ մէջերէն շատ զէնքով լեցուն արկիներ գտնուեցան, որոնք շա- քարի արկիներու ձեւ ունէին: Նաւերուն նաւա- պետներն եւ քանի մը մարտաւորներ անփոքապէս բանտարկուեցան եւ քննութեան տակ ձգուեցան:

Ռ Ո Ւ Ս Ա Ս Յ Ա Ն

Կրուպուտ կողմերէն եկած վերջին լրերը կը ծա- նուցանեն Աեֆեր քաշան 10—12,000 զօրքով Կուպանի սահմանն անցնելով՝ Ռուսաց ձեռքէն 3 բերդ 8 թնդանօթ եւ 85 ռազմավթերով բնու- նաւորուած ձի առաւ: Աս պատերազմին մէջ Ռու- սաց Կիլիսիան զօրապետն ալ վերադարձեցաւ: Չեչնայի քով Ռուսք մեծ գորութիւն մը մոդ- ված էին Չեչընկերուն վրայ յարձակելու հա- մար: Համիլ աւ բանս իմանալով՝ ինքն ալ մեծ շուք մը ժողովց եւ յանկարծ թշնամոյն ձուլ թեւէն վրայ յարձակեցաւ որուն Ռուսանօթի զօրապետը կը հրամայէր եւ զանիկայ բազմովն զարկաւ: Ռուսք 3—4000 հոգի կորսնցուցին, եւ շատ թնդանօթ, ու ռազմավթեր Չեչընկերուն ձեռքն անցան: Ըսկէ հոքը Համիլ 30,000ի շափ զօրքով Աեֆիկոյի, Կիլիկիի եւ Ահուլիայի վրայ զնայ եւ անոնց տիրեց: Կիլիկիոյ զօրապետն՝ որն որ Ռուսաց հետեւեալ զօրաց կը հրամայէր, աւ տըռաւանց գեմ գնել ուղեց, բայց լիտաւ- կանք իրեն մեծ ջարդ մը տուին եւ վնասեցին: Աս ջարդէն հոքը Չեչընկերը Տեմուր-խան-Ճո- րաց բերդը պաշարեցին, եւ վերջին հետադարձան լրերուն նայելով՝ անոր արիւնցին սակայն Ռու- սանօթի զօրապետը զիրենք նորէն վնասեց ու բերդն ետ առաւ: Համիլին զօրաց մէջ 5000 ռուս զասայիք զօրք ալ կայ, որոնցմէ կանոնաւոր զօ- րաց դուռք մը կ'աղմուտէ:

Օ Ս Ս Ա Ն Ա Ն Տ Ե Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

1) ԻՆՎԱՐՈՒՍՈՒՄ անլթանն իր գաշնակցաց միարան բաղձանքը կատարելու համար Մոլուսիայի տե- ղակալին հրաման խրկեց որ կղած բնորութիւն- ներն ուղնչացրնէ, բնորութեան ցանկը նոր քրն- նութեան տակ ձգէ եւ մինչև 15 օր դարձեալ նոր բնորութիւն մ'ընել տայ: Աս հրամանին վրայ գտնեալ տերութիւնը գոհ եղան եւ իրենց գեւ- պաններուն հրաման խրկեցին որ տեղիներն կե- նան. կարուած դեսպանական հարգութիւններն սու օրերս նորէն պիտ'որ սկսին: Արկորիտէս իշ- խանն, ինչոյէս Կարդիա կ'ուղեր, իր պաշտանէն պիտ'որ չհանուի, եւ սուլթանին հրամանան՝ ը- լուրը նոր բնորութեանց գահերեց պիտ'որ նստի: Կարդիայի քանի մը լրագիրք աւ որոշման պէմ մեծ Եհաննութիւն կը յուրընեն ու սաստիկութեամբ կը խոսին: Պակոյն վեհախառ սուլթանն աւ որոշ- մամբ ուղեց ցուցնել որ ինքն իբրեւ անկախ եւ Իշխանութեանց վերին տեր կ'ուղէ գործել, եւ իր իրաւունքն ի գործ դնել: Նարուէան կոչուել Օգ- պոնի մէջ Անգղիայի եւ Աւստրիայի տուած խոստամանն որ ասկէ հոքը բարձրագոյն գրան՝ Իշխանութեանց միտնարուն կամ չիմանալուն վրայ ընելու կարգադրութիւններուն ինքը գեմ չե- դներ, կը կարծուի թէ միութիւնը բոլորովին ու չընչացած է, որովհետեւ յայտնի է որ Կուսն ու մենեւին ինքնակամ լիտ'որ չհաւանի որ Մոլուսիա եւ Վարադիա մէկ ամբողջ մը կ'աղմն:

Մ Ե Ն Ա Ս Յ Ա Ն

Մեֆիէր քաղքը լրագիրը ձեռնաստանի պա- տերազմին վրայ հետեւեալ լրերը կու տայ: «Անգ- ղիական կառավարութիւնը Էրաւ Էլիկին հրաման խրկեց որ փերիկի վրայ յարձակելը մինչև

Հնդկաստանի ապստամբութեան զուգուելը ինդ տարով իր քովն ունեցած 5000 ծովական եւ ինքն- զանօթանիք զօրքովը, չե՛նաց գլխաւոր տեղիներն մէկն անուա եւ նոյնտեղը պատեղչներով ամրա- ցրնէ: Կառավարութիւնն Կիլիկի, Աշարքներէ՛ զօրապետին եւ Մէլիսի ծովապետին ընտրութեանը թող կու տայ աւ երկու տեղիներն մէկն պայքին կամ Գանդոն եւ կամ Գորմոզա կղզին բանել. աւ պատճառաւ, աւ երեք հրամանատարները մաս- նաւոր խորհուրդ մը պիտ'որ ընեն: Չե՛նացիք Գոր- մոզս կղզոյն միայն կէտը բոցց բերրի կողմը բը- նած են, եւ հասարակօրէն հոն 10,000 զօրք ու- նին: Աս տեղը պատերազմական եւ սուււտարկան կոչարուն մ'ըլլաւ շատ յարմար է, որովհետեւ ատաւ ջուր եւ ամեն տեսակ պաշար ունի:

Մուսերս Անգղիացիք ձեռնայ պատերազմական նաւերու բաղձութիւն մը բանցին, որոնք իրեն վաճառակոնի նաւ ձեռացած ծովուն վրայ եր- թեւեկութիւն կ'ընէին: Աս գեղաքը չե՛նաց աւելի եւս գրգիռ մ'եղաւ եւ Գանդոնի փոխարքան նոր յայտարարութիւն մը հանելով ժողովուրդը զնա- քի կանչեց որ միարան թշնամոյն պէմ ելին:

Ռ Ո Ւ Ս Ո Ւ Մ Ն Ա Կ Ա Ն Բ

Ե Ա Ն Գ Ո Ւ Գ Ե Գ Թ Ի
ԱՐՔԱՐԻ ԳՈՐԾՈՒՄ ԲԵՄԻՆ
Գ Ա Տ Է Ա Ր Կ Ե Ր Ե

Չգացած սաստիկ անօթիութիւնս ինձի յի- շեցոյց որ քուն մտնելէս քիչ մը յատուց ու- խարի խորքուծէն կերած եւ զանիկայ շատ անոր- ժեկի գտած էի. ձեռքս անոր կ'ընկոյցի, բայց սրաւի զօրմացայ էր որ տեսայ որ բոլորովին հա- տած էր: Աս պարագան իմ հոգս շատ աւելցուց, զանն զի ասկէ իմացայ որ քունիս շատ երկայն տեւած է: Նաւան յատակին թանձր օդն իմ թմրութեանս եւ ժոխն աւրուելուն պատճառ եւ դած էր, եւ եթէ երկայն ատեն հոն մնայի, ինձի շատ մտանգաւոր կրնար ըլլալ: Կրուստ արտաքոյ կարգի կը ջաւեր. կը դպցի որ պժուարաւ շունչ կ'առնում. անհամար տխուր կ'ընկոյցութիւններ թշնամոյ բանակի մը պէս վրաս կը յարձակելն: Ի վերայ այս անկոյնի ան շեղ ընակարանէն էլ- լելը զեռ անխորնի համարելով, սահողուցայ համբերութեամբ տպանիլ:

Կորէն լարած ժամացոյցս ինձի իմացուց որ դարձեալ 24 ժամ անցած է. բայց զեռ ինձի սցնութեան կեղոյ մը չեկրուցաւ. չէի կրնար Եւ- դաստին դեմ իբրեւ անհոգ արտուել ընել: Ամենէն աւելի զիս հողի մէջ ձգողը ջրիս պակ- սին էր, որմէ միայն քիչ մը բան մնացած էր, իսկ իմ ծարաւս կըթալով կը սաստիկանայ եւ միշտ աւելի ջրոյ հարկաւորութիւն կ'ունենայի, որովհետեւ ուտելու աբիշ բոն չունէի բայց եթէ աղած ու համեմած երչիկ: Եւ Կրքերն իմ հո- գերս չէին կրնար փարատել. ընտալ չէի ու- գեր, թեպէտ եւ սաստիկ բուն մ'ունէի, կը վախ- նայի որ տեղոյն թանձր օդը զիս մէջ մ'ալ շար- թնցընէր:

Կաւին անդադար շարժիլն եւ կերտուց յոյ- անի կը ցուցնէր որ բայ ծովի վրայ կը, եւ խո- բունկէն կեղծ թնդիւնը կ'իմացընէր որ հոն բաւական սաստիկ է, եւ աղքները նաւին կը վար- նեն: Աս պարագաներու մէջ Աւգոստին այն- չափ ասեն չեկրուցուած ամենեւին մեկնութիւն մը չէի կրնար տալ, ստոր համար որոշեցի որ 24 ժամ ալ սպասեմ, բայց անկէ հոքն ամեն վե- տանգ յանձն անկելով մինչև ծակին դուռն եր- թամ, հոն դով օդ շուքեմ, եւ եթէ կորեկի ը- լայ Աւգոստին հետ խոսիմ որ գունէ իմ ջրի սափորս լեցնէ: Աս խորհուրդներու մէջ կղած ստոնա նոյն անյաղթելի քունն որն որ անգամ մը զիս նուաճած էր, նորէն կեաւ եւ ստիպեց զի՛ որ աւ անգամ ալ տեղի տամ: Զարհուրելի եւ- րպաներ քունս ամբողջեցին. կրքեմ կը կարճէի որ կատակի դեւերու մէջ կը գանուիմ, երբեմն զար-

